

SMĚRNICE Č. 4/2022

PORADENSTVÍ

Zpracovala a uvolnila:	Mgr. Marie Stoklásková
Datum vydání/účinnosti:	1. 4. 2022
Datum revize:	1. 1. 2025
Určeno pro:	Osoby pečující, zaměstnance pověřené osoby

Obsah

1. Sociální poradenství	2
2. Povinnost poskytnout sociální poradenství	2
3. Poradenství poskytované dětem, které požádají o pomoc při ochraně svých práv (§8 ZSPOD...2	
4. Základní okruhy poradenství, které jsou poskytováno osobám pečujícím	2
4.1 při řešení sociálních nebo psychických problémů	2
4.2 při řešení problémů souvisejících s péčí o dítě, zdravím dítěte a s výchovou dítěte.....	2
4.3 při zabezpečení péče o dítě se zdravotním postižením	2
4.4 v oblasti vzdělávání dítěte, při výběru a hodnocení možností další přípravy dítěte na budoucí povolání a při výběru vhodného zaměstnání	2
4.5 v oblasti nabídky kulturní, sportovní a jiné zájmové činnosti svěřeného dítěte.....	2
4.6 při uplatňování nároků osoby pečující nebo osoby v evidenci a svěřeného dítěte v oblasti nemocenského pojištění, důchodového pojištění, podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci, státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi, dávek pro osoby se zdravotním postižením, veřejného zdravotního pojištění a při uplatňování jiných nároků a pohledávek	3
4.7 při využívání sociálních služeb	3
4.8 v období po přijetí dítěte do rodiny osoby pečující nebo osoby v evidenci	3
4.9 v období návratu svěřeného dítěte do původní rodiny	3
4.10 při přípravě svěřeného dítěte na odchod z náhradní rodinné péče a při zabezpečení bydlení pro svěřené dítě odcházející z náhradní rodinné péče, při poskytování pomoci dítěti při vyřizování úředních záležitostí, hledání zaměstnání, při hospodaření s finančními prostředky a řešení dalších otázek spojených se vstupem dítěte do samostatného života	3
4.11 při jednání s rodiči nebo jinými osobami blízkými dítěti a při udržování a rozvíjení kontaktů dítěte s rodiči nebo jinými osobami blízkými	3
4.12 při doplňování jejich odborných znalostí a dovedností	4
4.13 Podpůrné skupiny pro děti v pěstounské péči	4
4.14 Podpůrné skupiny pro osoby pečující	4
5. Další odborné poradenství	4
5. 1 Psychologické poradenství a diagnostika	4
5.3 Psychoterapie	4
5.4 Supervize	4
5.5 Další terapeutické služby.....	4

1. Sociální poradenství

Sociálním poradenstvím ve spolku rozumíme kvalifikované poskytování informací osobám pečujícím, svěřeným dětem, zájemcům o pěstounskou péči, dětem, které požádají o pomoc při ochraně svých práv i široké veřejnosti v rámci problematiky sociálně-právní ochrany dětí a také v rámci sítě návazných služeb. Dále jím rozumíme poradenství stanovené příslušnou vyhláškou. O poskytování poradenství jsou vedeny písemné záznamy v dokumentaci rodin.

2. Povinnost poskytnout sociální poradenství

Každý sociální pracovník má povinnost poskytnout sociální poradenství minimálně v oblasti návazných služeb a sociálních dávek, a to i osobám, se kterými nemá uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče.

3. Poradenství poskytované dětem, které požádají o pomoc při ochraně svých práv (§8 ZSPOD)

V případě, kdy se kterékoliv dítě obrátí na pracovníka naší organizace, je tento pracovník povinen poskytnout tomu dítěti poradenství spočívající v oblastech:

- Poskytnutí kontaktů na příslušný orgán sociálně – právní ochrany dětí, eventuálně přímo pomoci s kontaktem, formulací problémů dítěte či zajištění jeho doprovodu na OSPOD.
- Poskytnutí kontaktů na PČR, eventuálně přímo pomoci s kontaktem, formulací problémů dítěte či zajištění jeho doprovodu na PČR.
- Poskytnutí kontaktů na další návazné služby (Např. ZDVOP, NZDM apod.)

Poradenství je poskytováno důvěrným způsobem s ohledem na věk a vyspělost dítěte.

4. Základní okruhy poradenství, které je poskytováno osobám pečujícím

4.1 při řešení sociálních nebo psychických problémů

Základní poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Specializované poradenství zajišťuje pověřená osoba v podobě konzultací s psychologem v rámci spolku ev. v rámci sítě návazných služeb.

4.2 při řešení problémů souvisejících s péčí o dítě, zdravím dítěte a s výchovou dítěte

Základní poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Pověřená osoba může nadále zprostředkovat setkání rodiny se speciálním pedagogem, psychologem či mediátorem, a to buď v rámci spolku nebo prostřednictvím sítě návazných služeb (odkazuje osoby pečující a svěřené děti na specializovaná pracoviště, školská poradenská zařízení – SVP, PPP, SPC a návazné sociální služby).

4.3 při zabezpečení péče o dítě se zdravotním postižením

Základní poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Pověřená osoba může nadále zprostředkovat setkání rodiny se speciálním pedagogem, psychologem a dále odkazuje pěstouny na specializovaná pracoviště (sociální služby, OSSZ, ÚP, speciálně pedagogické centrum).

4.4 v oblasti vzdělávání dítěte, při výběru a hodnocení možností další přípravy dítěte na budoucí povolání a při výběru vhodného zaměstnání

Základní poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. V případě, kdy potřebuje rodina využít širšího rozsahu kariérového poradenství, odkazuje pracovníci členy rodiny na Informační střediska Úřadu práce.

4.5 v oblasti nabídky kulturní, sportovní a jiné zájmové činnosti svěřeného dítěte

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Sociální pracovník přitom vychází ze zájmu dítěte a rodiny a nabízí volnočasových aktivit v dané lokalitě (například DDM). Součástí poradenství je také vhodný výběr čerpání celodenní péče o svěřené děti.

4.6 při uplatňování nároků osoby pečující nebo osoby v evidenci a svěřeného dítěte v oblasti nemocenského pojištění, důchodového pojištění, podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci, státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi, dávek pro osoby se zdravotním postižením, veřejného zdravotního pojištění a při uplatňování jiných nároků a pohledávek

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Sociální pracovník přitom využívá aktualizovaných zákonných norem, předává kontakty na příslušné pobočky úřadů a pojišťoven, pomáhá s vyplňováním příslušných formulářů a žádostí, poskytuje poradenství v oblasti nárokovosti příslušných dávek, odvolacího řízení apod.

4.7 při využívání sociálních služeb

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Sociální pracovník využívá především registr sociálních služeb a tištěné publikace vydávané například KÚ či příslušnými ORP. Pracovník pomáhá s vytipováním vhodné služby, zkontaktováním služby, sepsáním žádosti o službu, kontrolou smlouvy o poskytování služby a například také s doprovodem do služby.

4.8 v období po přijetí dítěte do rodiny osoby pečující nebo osoby v evidenci

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Poradenství je poskytováno individuálně na základě analýzy potřeb osoby pečující, rodiny a přicházejícího dítěte. Poradenský proces by měl vyústit ve zpracování plánu doprovázení, ve kterém by měl být zohledněn plán adaptace nově přichozícího dítěte. Mezi nejčastější poradenská témata patří nastavení pravidel a hranic v rodině, výběr školy, zajištění dávek, zajištění lékařské péče, zajištění další odborné péče, uzpůsobení pokoje dítěte, pomoc se sepsáním návrhu, podpora v soudním řízení.

4.9 v období návratu svěřeného dítěte do původní rodiny

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Při poskytování poradenství vycházíme z aktuálních potřeb pěstounské rodiny, zprostředkováváme kontakty na návazné služby, zajistíme konzultaci psychologa apod.

4.10 při přípravě svěřeného dítěte na odchod z náhradní rodinné péče a při zabezpečení bydlení pro svěřené dítě odcházející z náhradní rodinné péče, při poskytování pomoci dítěti při vyřizování úředních záležitostí, hledání zaměstnání, při hospodaření s finančními prostředky a řešení dalších otázek spojených se vstupem dítěte do samostatného života

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. V případě, kdy by měla rodina nebo nezletilý zájem, zprostředkuje pověřená osoba kontakty na další odborná pracoviště (např. Dům na půli cesty apod). Příprava na odchod z náhradní rodinné péče je poskytována pěstounům i dětem od 12 let a intenzivněji od 16 let. Dětem je poskytováno poradenství především při návštěvách. Nejčastější témata, která jsou s nezletilými probírána, jsou: péče o domácnost, úprava potravin, finanční hospodaření, příspěvek při ukončení pěstounské péče a návazné bydlení. Spolek může z vlastních řad zprostředkovat kontakt s psychologem, ev. zprostředkovává kontakty na návazné služby.

4.11 při jednání s rodiči nebo jinými osobami blízkými dítěti a při udržování a rozvíjení kontaktů dítěte s rodiči nebo jinými osobami blízkými

Základní poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Poradenství se poskytuje v souladu se směrnicí o kontaktech.

4.12 při doplňování jejich odborných znalostí a dovedností

Poradenství v této oblasti je v kompetenci sociálního pracovníka a je předmětem pravidelných konzultací v případě, že má osoba pečující nebo dítě potřebu tohoto poradenství využít. Poradenství se nejčastěji poskytuje při plánování vzdělávání s osobami pečujícími v souladu s příslušnou směrnicí. Pracovník může doporučit osobě pečující vhodné školení, literaturu, film či další studium.

4.13 Podpůrné skupiny pro děti v pěstounské péči

Spolek organizuje společné setkávání pro děti v pěstounské péči v podobě podpůrných skupin. Každá podpůrná skupina má svého vedoucího a řídí se pravidly, které si skupina nastaví. Skupina může mít charakter osobního nebo online setkávání. Účast na skupině je dobrovolná. Osoba pečující hlásí děti do skupiny dle vlastního uvážení. Skupiny mohou být věkově či tematicky zaměřeny.

4.14 Podpůrné skupiny pro osoby pečující

Spolek organizuje také podpůrné skupiny pro osoby pečující, jejichž cílem je poskytnout prostor pro sdílení zkušeností, vzájemnou podporu a získávání nových podnětů k výkonu pěstounské péče. Každá skupina má svého vedoucího a řídí se pravidly, která si skupina stanoví. Setkání mohou probíhat osobně nebo online. Účast na skupinách je dobrovolná. Skupiny mohou být tematicky zaměřené (např. specifické potřeby dětí, komunikace s biologickými rodiči, zvládání zátěžových situací) nebo otevřené pro širší sdílení.

5. Další odborné poradenství

V souladu s platnou legislativou se další odborné poradenství ve spolku orientuje na následující oblasti:

- a) vyrovnání se s traumatem z odloučení dítěte od rodiny,
- b) navázání bližšího vztahu mezi svěřeným dítětem, osobou pečující a její rodinou,
- c) přípravu dítěte na setkání nebo navázání jiného kontaktu s rodiči či blízkými osobami a jeho následné zpracování,
- d) zpracování kontaktů a jiných sociálních vztahů se širším sociálním prostředím,
- e) péči o dítě s traumatem a dalšími specifickými potřebami,
- f) zmírnění poruch citové vazby,
- g) zpracování a posilování identity svěřeného dítěte,
- h) přechod dítěte z pěstounské péče do původní rodiny nebo do jiného výchovného prostředí.

5.1 Psychologické poradenství a diagnostika

Spolek zajišťuje či zprostředkovává osobám pečujícím a jejich dětem, popřípadě dalším osobám společně žijícím v domácnosti možnost psychologických konzultací, odpovídá-li zakázka okruhům uvedeným v bodě 5. Intervence psychologa může mít charakter buď psychologického poradenství nebo psychologické diagnostiky.

5.2 Psychoterapie

Spolek zajišťuje či zprostředkovává osobám pečujícím a jejich dětem, popřípadě dalším osobám společně žijícím v domácnosti možnost konzultací s psychoterapeutem, odpovídá-li zakázka okruhům uvedeným v bodě 5.

5.3 Supervize

Spolek zajišťuje či zprostředkovává osobám pečujícím a jejich dětem, popřípadě dalším osobám společně žijícím v domácnosti, možnost konzultací se supervizorem, odpovídá-li zakázka okruhům uvedeným v bodě 5. Supervizi může osoba pečující využít pro sebe, pro děti starší 12 let i další členy domácnosti.

5.4 Další terapeutické služby

Osoba pečující má právo žádat o proplacení nákladů na odborné služby v případě, kdy se rozhodne využít jiné odborníky než ty, kteří jsou zaměstnanci spolku či dodavateli služeb pro spolek. Po konzultaci s pracovníkem rodiny (zejména posouzení zakázky a vhodnosti terapie) si může podat žádost o proplacení nákladů spojených s odborným poradenstvím. O proplacení nákladů rozhoduje

ředitelka v souladu s pravidly organizace a rozpočtovými možnostmi. Maximální výše příspěvku je dána opatřením ředitelky spolku.